Sodankylä
Lapin tähtikunta

10.11.2017

Eurooppa-, kulttuuri-, ja urheiluministeri Sampo Terho

Sodankylän pohjoissaamenkielisen kielipesän Muohtačalbmin rahoitus on turvattava

Sodankylän kunnassa toimii kaksi pohjoissaamenkielistä kielipesää, Biedju-kielipesä Vuotsossa ja Muohtačalbmi Sodankylän kirkonkylällä. Kielipesä on alle kouluikäisille lapsille tarkoitettu päivähoitopaikka, jossa elvytetään uhanalaista saamen kieltä. Sodankylän kielipesissä käytetään varhaista täydellistä kielikylpymenetelmää, jossa lapsille puhutaan koko päivähoitopäivän ajan vain saamen kieltä. Toiminnan tavoitteena on, että lapset saavuttavat toiminnallisen kaksikielisyyden ja sitä kautta laajempana tavoitteena on saamen kielen elpyminen koko kunnan alueella. Kielikylpymenetelmää on menestyksekkäästi käytetty mm. Kanadassa, josta se sai alkunsa 1960-luvulla, Uudessa-Seelannissa sekä Suomen ruotsinkielisellä alueella.

Vuotson pohjoissaamenkielisen kielipesän Biedjun ylläpitämiseen kunta on saanut rahoituksen opetus- ja kulttuuriministeriön jakamasta saamelaisalueen kielipesätoiminnan määrärahasta, jota haetaan joka syksy Saamelaiskäräjiltä. Biedjussa on tällä hetkellä 9 lasta ja kolme hoitajaa. Biedjun kielipesä juhli juuri 10-vuotistaivaltaan ja on onnistunut esimerkki siitä, miten uhanalaista saamen kieltä voidaan elvyttää siten, että lapset alkavat kieltä käyttämään arjessaan. Nämä kielipesistämme tulevat saamenkieliset lapset ovat elinehto saamen kielen elpymiselle koko kunnan alueella.

Pohjoissaamenkielinen kielipesä Muohtačalbmi aloitti toimintansa kokeiluna syksyllä 2015 kolmen 1-2-vuotiaan lapsen ja yhden hoitajan turvin. Kielipesä sijoitettiin osaksi suomenkielistä vuoropäivähoitoryhmää samalla kun aloitettiin omien toimitilojen etsintä ja kielen elvytyksestä kiinnostuneiden vanhempien etsintä. Tässä työssä mukana olivat kielipesän aktiiviset vanhemmat.

Yhteistyössä vanhempien kanssa Sodankylän kunnan varhaiskasvatustoimi onnistui kielipesän järjestelyissä ja syksyllä 2016 kielipesässä aloitti kuusi lasta ja kaksi hoitajaa. Samanaikaisesti kielipesälle remontoitiin omaa osastoa päiväkodin läheisyydessä olevaan kiinteistöön.

Lapin Tähtikunta Kunnanvirasto PL 60 99601 Sodankylä
Puhelin 0400 618 870
Y-tunnus 0193169-1

Tällä hetkellä, syksyllä 2017 Muohtačalbmi kielipesässä on 11 1-5-vuotiasta lasta ja kolme aikuista. Lisää lapsia on jo ilmoittautunut mukaan. Lisäksi kielipesän lastentarhaopettaja on pätevöitymässä juuri meneillään olevassa saamenkielisessä lastentarhaopettajakoulutuksessa saamelaiseen varhaiskasvatukseen ja saamelaispedagogiikkaan perehtyneeksi lastentarhaopettajaksi.

Valtion talousarvioesityksen vuoden 2018 saamelaisalueen sisäiseen kielipesätoimintaan ollaan varaamassa 700 000 euroa ja saamelaisalueen ulkopuoliseen kielipesätoimintaan 200 000 euroa. Sodankylän kunnalla on vahva tahto edistää saamen kielen elvyttämistä Sodankylässä mahdollistamalla lapsille saamenkielinen päivähoito ja perusopetus sekä äidinkielisenä että kielikylpymenetelmän avuin.

Saamelaiskäräjät linjasivat kesäkuun täysistunnossa 2017, että Sodankylän kunnan kirkonkylän kielipesän rahoitusta haetaan ensisijaisesti saamelaisalueen ulkopuolisesta rahoituksesta.

Sodankylän kunta esittää Opetusministeriölle, että valtion talousarviossa esitettyä kielipesärahoitusta korotetaan 120 000 euroa, jotta turvataan kirkonkylän kielipesän toiminta vuodelle 2018.

Mikko Pyhäjärvi

Kunnanhallituksen puheenjohtaja
Sodankylän kunta

Risto Varis

Sivistystoimenjohtaja
Sodankylän kunta

LIITTEENÄ
Kielipesä Muohtačalbmin vanhempaintiimin kannanotto 11.10.2017